

djelu raspravlja rijetkom vještinom i jasnoćom u tri poglavlja o znanosti, o vjeri, o odnosu vjere i znanosti. Govoreći u pogl. 1. o znanosti raspravlja ponajprije o znanosti u opće, zatim o znanosti na području religije, zatim o znanosti spram činjenica objavljenih. Raspravljaajući u pogl. 2. o vjeri ističe, kako protestanti shvaćaju vjeru u religiji, a zatim kako katolička Crkva poima kršćansku vjeru. U trećem poglavlju divno riše harmonije između znanosti i vjere, ističe, da vjerovati, t. j. priznavati božanski auktoritet, nije nedostojno učenjaka, da vjera ne skućuje nipošto slobode u znanstvenom istraživanju, dapače da su kobni upravo i otrovni plodovi neobuzdane slobode u znanosti, a to su nihilizam i anarhizam na polju nauke, da vjera ne prijeći prosvjetu, dapače da katolička vjera diže i oplemenjuje kršćansku prosvjetu. Knjiga je ova u današnje vrijeme veoma potrebna i neophodno korisna naobraženoj klasi, pa ju za to osobito preporučujemo.

dr. J. Pazman.

G. Mey: Vollständige Katechesen für die untere Klasse der katholischen Volksschule. Zugleich ein Beitrag zur Katechetik. Freiburg, Herder, 1911. 13. izd. str. XVI+476, cijena K. 4'20.

Prvi put su ove kateheze izašle god. 1871., a ove godine, prem je pisac već dugo među pokojnicima (umro je god. 1877.), izašlo je trinaesto izdanje.

Ne znam, da li ima drugih kateheza, koje su tako obiljubljene i raširene kao Mey-ove. One to i s pravom zaslužuju. Metoda, kojom se Mey u svojim katehezama služi, historijsko je genetička, djelomice sintetična. U tom duhu osvja-

nuše Mey-ove kateheze i u 13. izdanju, premda je gdje koja kateheza sasma preragjena.

Ako ovo izdanje prisposodobimo s prijašnjim izdanjima tih kateheza, vidjet ćemo, da je svaka kateheza popravljena, a imade ih mnogo, koje su sasma preragjene i to sve na temelju prakse i iskustva. K prijašnjim katehezama nadošle su nove, a kateheze drugog dijela (novi zavjet) pokazuju poprečno, da se drže teksta sv. pisma.

S formalne strane valja spomenuti kao prednost, da su pitanja i odgovori štampani većim slovima nego tekst.

Opaske („Bemerkung“), u kojima ima mnogo praktičnih savjeta i uputa, ostale su gotovo iste, kako ih je napisao sam Mey; gdje je što promijenjeno, označeno je napose. Među tim opaskama ima zgodna uputa, kako se imaju rabiti Herderove bibličke slike.

Ova knjiga, ako ju kateheta rabi s marljivošću i razumijevanjem, sigurno će učenicima donijeti veliku korist.

E. L.

Gatterer Michael S. I. Annus liturgicus cum introductione in disciplinam liturgicam. Ed. II. Oeniponte 1912. Typis et Sumptibus Feliciani Rauch (L. Pustet). Cijena nije označena. U maloj 8° str. XXII. + 402.

Malena je to knjižica, ali obilna sadržajem, u kojoj se nalazi iscrpiva pouka u liturgici. Uvod — Introductio sive principia liturgica — u pogl. prvom sadržaje općenite pojmove o obredu, ceremonijama, rubrikama, funkcijama itd. i u §. 2. govori o svrsi ceremonija. U pogl. drugom ima historijski prijedlog i razvika liturgije kršćanske, napose

rimske. Pogl. treće govori o oblaštima crkvenim, koje izdaju liturgijske propise, a pogl. četvrto o knjigama liturgijskim, nabroja ih i tumači, da li ih se moramo držati i da li rubrike imaju obvezatnu moć. U dijelu prvom — pars anterior — samoga korpusa knjige govor je o liturgijskoj godini općenito, što je godina liturgijska (pogl. šesto), kako se dijeli u nedjelje i ferije (pogl. sedmo) i na razne svetkovine (pogl. osmo); u pogl. devetom govor je o kalendaru liturgijskom, a u pogl. desetom i jedanaestom, kako se kalendar slaže. U dijelu dru-

gom — pars posterior — govor je o godini liturgijskoj napose, o svetkovinama božićnim (pogl. dvanaesto), uskršnjim (pogl. trinaesto), i ostalim po duhovskim svetkovinama (pogl. četrnaesto) i napokon o posebnim svetkovinama, posvetilu i zaštitniku (pogl. petnaesto). Naravno osvrće se djelo na najnovije odredbe sv. Stolice pa i na Motuproprio Pia X. od 2. srpnja 1911. i slijedeće dekrete kongregacije *Rituum*.

Ovu i na oko lijepu knjižicu, ali po sadržini svojoj zlatnu, preporučujemo.

dr. J. Pazman.

Pregled časopisâ.

Čas. Ljubljana, 1911. sv. 9.

F. Terseglav: Buddha in Kristus. T. crta kratko i markantno veliku razliku između Bude i Krista, te Budinog i Kristovog nauka. Krist je muževan, odlučan, krepak, ljubitelj ljudi i naravi, kojem je sasama jasna cilj, za kojim ide, dok je Buda zasićen, blaziran, sam sa sobom u protuslovlju. — Buda je asket u slabom, a Krist u najuzvišenijem značenju te riječi. Nauka je Bude najtamniji pesimizam, a Kristova najuzvišeniji optimizam. U sv. 10. pored J. Bernoleta — u prijevodu I. Cankara — O socijalnim uredbama u Belgiji i Šarabanova članka o Nansenu, ističemo od Mantuanoga: Apologija umetnosti, a ponajviše Ušeničnikovo: Najveća slabost našega časa (pozitivizam; pozitivizam v znanstvu, v živ-

ljenju i refleks pozitivizma na nas katoličane). *E. L.*

Voditelj v bogoslovnih vedah. Maribor, 1911. sv. 4.

G. Rant: Biblična in babilonska kozmogonija. Biblijska se i babilonska kozmogonija ne razlikuje samo po idejama nego i po obliku, stoga je ovisnost biblijske kozmogonije o babilonskoj potpunoma isključena. — I. Leskovar: Državno varstvo vere in njenih obredov. L. donaša i komentira one zakonske odluke, po kojima je zajamčeno slobodno izvršavanje vjere i vjerskih dužnosti. — M. Štrahl: Cerkveno življenje v novem delu sedanje lavantinske škofije v letih 1828—1843. — A. Stegenšek: Naši Marijini stebri. Govori o Marijinim stupovima (kao što je u Zagrebu na kaptolu), koji spadaju među naj-